

POSUDEK VEDOUCÍHO DIPLOMOVÉ PRÁCE

Téma diplomové práce: Reflexe Šalamounovy vlády

Jméno studenta: Jana Krausová

Vedoucí práce: Jiří Beneš

Popis a hodnocení práce:

Diplomová práce „Reflexe Šalamounovy vlády“ studentky Jany Krausové má 72 stran, včetně strany titulní s dvojjazyčným názvem, poděkováním, prohlášením, dvojjazyčnou anotací se soupisem klíčových slov, seznamu zkratk, desetinně tříděného obsahu, seznamu použité (přiměřené a tříděné) literatury (14 titulů současných českých, 6 anglických a jeden německý) a anglického Summary. Vlastní stať má šest kapitol (str. 10-68) + úvod a závěr. Poznámkový aparát tvoří 385 položek standardně po čarou na stránce. Všechny formální náležitosti diplomové práce jsou splněny.

V Úvodu Jana Krausová formuluje tři skutečnosti: záměr své práce, způsob zpracování, nárys doby, do níž je Šalamounův příběh zasazen a vedle nich upozorňuje na dva texty (1 S 8,10-18 + Dt 17,14-20), jimiž je třeba poměřovat Šalamounovo králování, resp. Judské království obecně. Jejich uvedením současně diplomandka rozevřívá úhel pohledu na studované téma.

V kapitole „Šalamoun“ je druhý izraelský král charakterizován a studentka se věnuje otázkám spojeným s nástupnictvím po králi Davidovi, tedy konfrontuje se s nejasnými okolnostmi Šalamounova nástupu na Davidův trůn, což zcela jistě předznamenalo i celé jeho vládnutí. Následující kapitola „Kritika Šalamounovy vlády“ tvoří páteř diplomové práce. Jana Krausová pozorně sleduje Šalamounovo politické a náboženské chování. Konstatuje jeho kroky k upevnění moci a charakterizuje je jako despotické (str.19). V kontrastu s Davidem se Šalamounovy první kroky na trůně opět jeví jako pochybné. V Zahraničně politických vztazích sleduje Šalamoun trendy tehdy v politice běžné, nevlastní však panovníkovi spravujícímu Boží lid. V podstatě je vše v jeho říši podřízeno obchodu. Šalamounova stavební činnost se jeví být známkou blahobytu říše, ale ve skutečnosti má sloužit jen pro zvýšení Šalamounova věhlasu. Ve vnitřní politice, jak shledává diplomandka, soustředí Šalamoun svůj zájem na rozšíření byrokratického aparátu. Odvrácenou stranou je zavedení robotního systému, nesmírné zchudnutí obyvatelstva, vzpoury a proměna struktury země. Politický závěr Šalamounovy vlády byl tristní. Umírá relativně mladý a přichází o značnou část říše.

Katastrofou jsou však Šalamounovy náboženské postoje. Ty studentka rozebírá v kap. „Šalamounovo náboženství“. Nejprve se věnuje chrámu a pečlivě si všímá známek odklonu od izraelské tradice. Poté v samostatné podkapitole upozorňuje na Šalamounův harém a s tím spojenou Šalamounem řízenou a podněcovanou infiltraci cizích náboženských systémů do Izraele. Samostatnou kapitolu věnuje sledování všech dostupných příčin rozpadu Davidovy říše. Jde dílem o shrnutí poznatků předchozího zkoumání, dílem o reflexi textů z 1 Kr 11 a 12, neboli o rozbor událostí bezprostředně navazujících na Šalamounovu smrt. Ideologické předznamenání zpráv o Šalamounovi vynikne srovnáním dvou odlišných verzí Šalamounova příběhu. Jana Krausová ve své práci vychází z 1 Kr 1-11. V samostatné kapitole pak upozorní na idealizovaný obraz Šalamouna v 2 Pa 1-9. Na základě informací, které jí poskytla sekundární literatura se pokouší také o rámcové zhodnocení těchto odlišností. Vzhledem k tomu, že je téma vymezeno spíše historicko-kriticky, nelze ji vytýkat absenci literárně kritického zkoumání. V samostatné kapitole upozorňuje Jana Krausová také na to, že Šalamounovskou legendu narušují i výsledky kritického zkoumání textů tradičně s Šalamounovým jménem spojovaných (Příslaví, Kazatel, Píseň). Stranou pozornosti diplomandky nezůstane ani porovnání Šalamounova králování s Davidovým. Vynikne z něj jak odlišnost obou panovníků, tak jistá problematičnost určitých Šalamounových kroků. V Závěru pak studentka upozorňuje na v podstatě pozitivní obraz, který Šalamoun navzdory

problematičnosti svého vládnutí zanechal v biblické tradici (ale nijak tento obraz nehodnotí). Lze proto konstatovat, že se jí podařilo provést zdařilou a svým způsobem objektivní kritiku vlády tohoto vysoce kontroverzního panovníka.

Studentka se neodchyluje od stanoveného tématu. Cíl stanovený zadáním splnila. Pracuje odborně, textu přiměřenými metodami. Stávající výsledky bádání ke studovanému tématu přiměřeně zpracovává (viz poznámkový aparát). Výběr pramenů, s nimiž studentka pracuje je dostatečný – autorka prokázala schopnost samostatně s textem pracovat. Zpracovaná látka je přehledně roztríděna. Autorka práci nepřetěžuje odbornickým žargonem. Za přínos práce považuji a) velmi pečlivou a citlivou analýzu zprávy o Šalamounově kralování na základě dostupné literatury; b) soustředěný přístup k ohnisku zkoumání (tím je odideologizování šalamounovské legendy); c) samostatná a mnohde originální stanoviska; d) plastický profil Šalamouna jako nábožensky nepozitivní historické osobnosti; e) vyzdvižení detailů, jimiž se sám autor 1 Král. pokouší zaujmout vlastní kritické stanovisko k Šalamounově vládě a náboženskému chování; f) využití všech možností kritického hodnocení Šalamounovy vlády, které za pomoci biblického textu lze užít. Snaha diplomandky zajistit všechny své výpovědi buď pramennými zprávami z První knihy Královské, nebo sekundární literaturou jakož i úsporný styl, jímž je diplomová práce beze všeho pathosu i předporozumění psána a snaha odpoutat se od předem hotových koncepcí a náležitě prozkoumat Šalamounovu postavu nezávisle na všech hodnotících přístupech, činí z její práce vědecké dílo, které si zaslouží být oceněno. Sám pak mohu její práci doporučit dalším studentům, kteří se v budoucnosti budou chtít tématice Šalamounova kralování věnovat.

K práci nemám žádné výhrady. Navrhuji ji hodnotit jako výbornou (1).

V Praze, dne 2.9.2009

Jiří Beneš

